

Wrastające paznokcie – metody korekcji

Do niedawna jedną z najczęściej stosowanych metod leczenia wrastających paznokci był zabieg chirurgiczny, polegający na zrywaniu płytki. Praktyka pokazała, że nie jest to optymalne rozwiązanie. W 70% badanych przypadków nie uzyskano poprawy i nastąpił nawrót dolegliwości. Co więcej, u części chorych doszło do uszkodzenia macierzy paznokcia, a tym samym do deformacji i zaburzeń wzrostu nowej płytki.

Wśród klientów gabinetów pedicure zdarzają się osoby, u których kilkakrotnie usuwano cały paznokieć. Jeśli z powodu ekstrakcji doszło do uszkodzenia tkanki rozrodczej lub zaniku łożyska, trudno jest im pomóc.

Osobom cierpiącym z powodu wrastania paznokci coraz częściej proponuje się nie tylko mniej drastyczne i uciążliwe zabiegi chirurgiczne, ale także zachowawcze, bezbolesne metody terapeutyczne wykonywane przez wysoko wykwalifikowane pedikiurzystki i kosmetyczki. Jest to jeszcze nieliczna grupa specjalistów, ale ze względu na dynamiczny rozwój w segmencie tzw. „lecniczej” pielęgnacji stóp, można oczekiwać wzrostu liczby specjalistycznych gabinetów, zajmujących się wyłącznie problemami kończyn dolnych. W ostatnich latach zauważalne jest coraz większe zainteresowanie metodami i technikami podologicznymi oraz pró-

by przenoszenia ich na polski grunt. W kraju działają już dystrybutorzy tego typu specjalistycznych narzędzi, produktów oraz aparatury.

W przypadku problemu wrastania paznokci, możliwe są różne metody terapeutyczne, począwszy od usunięcia wrastającego fragmentu płytki, przez tzw. „tamponadę”, po nałożenie klamry korekcyjnej. Niekiedy są one stosowane równocześnie, tak by możliwie szybko usunąć ból towarzyszący wrastaniu i uzyskać długotrwały efekt korekcji paznokcia.

Producenci oferują wiele różnych rodzajów klamer korygujących, różniących się materiałem, z jakiego są wykonane oraz techniką nakładania. Mimo to, działanie każdej z nich jest podobne. Polega na uniesieniu zakrzywionych, bocznych brzegów paznokcia, a tym samym przywróceniu płytce prawidłowej płaszczyzny. Materiał, z którego wykonane są klamry posiada „pamięć” pierwotnego kształtu. Po przyklejeniu lub zahaczeniu, klamra unosi boki płytki do góry, tak aby osiągnąć pozycję wyjściową.

Pierwsze klamry korygujące, które pojawiły się w Europie na przełomie lat 40. i 50. ubiegłego stulecia, z różnych powodów nie były doskonałe. Dopiero w 1960 roku Ross Fraser, szkocki technik stomatologiczny

opracował model indywidualnej klamry drutowej, którą podolog powinien samodzielnie wykonać, dopasować i założyć. Przez kilka dziesięcioleci był to jedyny system korygujący na rynku europejskim. Klamra Fraser’a składa się z jednego elementu – specjalnie profilowanego kawałka drutu, który może być stosowany wielokrotnie. System jest na tyle skuteczny, tani i prosty w wykonaniu, że w Niemczech uznano go za technikę pomocniczą. Lekarze mogą przepisy-

wać klamrę na receptę, a podolodzy muszą wykazać się umiejętnością jej nakładania podczas państwowego egzaminu kwalifikacyjnego. Słabą stroną tej metody jest pracochłonność, ze względu na konieczność wykonania modelu i odlewu paznokcia, do którego dopasowuje się klamrę. Doświadczeni podolodzy nie zawsze wykonują model pomocniczy, aczkolwiek jest on wiarygodnym elementem dokumentacji podologicznej, ilu-

Maria Klamczyńska

kosmetolog, absolwentka Wyższej Szkoły Zawodowej Kosmetyki i Pielęgnacji Zdrowia w Warszawie. Od ponad 4 lat nauczyciel akademicki w WSzKIPZ, gdzie wykłada kosmologię, podstawy estetyki i makijażu, koordynuje dział kosmetyki profesjonalnej dłoni i stóp, podologii kosmetycznej i makijażu. Członek Polskiego Towarzystwa Kosmetologów.

strującej postępy terapeutyczne. W Polsce system Fraser’a jest mało znany, ale niedawno jedna z warszawskich firm wprowadziła go na rynek i prowadzi szkolenia w tym zakresie.

Kolejny system drutowy – uniwersalna klamra VHO-Osthold-Spange – pojawił się wiele lat później, w 1985 roku w Niemczech. Obecnie jest to jedna z bardziej popularnych w Polsce klamer. Wykonana ze stali chirurgicznej, oferowana jest w dwóch grubościach drutu. Składa się z 3 elementów (dwóch haczyków i łącznika), a siła napięcia klamry regulowana jest indywidualnie.

Pomimo, że klamra VHO zalecana jest do stosowania w ciężkich przypadkach (m.in. stany zapalne, wrastanie paznokci u diabetyków), to jed-

nak jest to system, wymagający od terapeuty wysokich kwalifikacji. W rękach osoby niedoświadczonej lub słabo przygotowanej może stać się narzędziem niebezpiecznym, mogącym spowodować skaleczenie. Z tego powodu, przy zakładaniu klamer drutowych (Frazer'a, VHO, 3TO) u diabetyków należy zachować najwyższą ostrożność lub zrezygnować z tego typu zabiegu.

Należy pamiętać, że w Polsce nie ma jeszcze zawodu podologa, a metody korekcji wykonują pedikiurzystki i kosmetyczki, które zgodnie z obowiązującymi przepisami, mogą pracować tylko na zdrowej tkance.

Wieloletnie doświadczenia z drutową klamrą Frazer'a, a zwłaszcza konieczność wsuwania haczyka pod płytkę paznokciową podczas toczonego się stanu zapalnego, wymusiły pojawienie się na rynku bezpieczniejszych metod, ograniczających ryzyko skaleczenia. Były to **klamry klejone**, znacznie łatwiejsze w obsłudze niż drutowe. Pierwsza z nich ERKI-Technik, została wprowadzona na rynek w 1978 roku. Następnie kolejno pojawiały się: **klamra plastikowa BS/Spange** (1985), **metalowa Onyclip** (1990), **BS/Quick na folii nośnikowej** (1995) oraz **metalowa Goldstadt** (1989).

ERKI-Technik oraz Goldstadt są w Polsce słabo znane, natomiast pozostałe (BS i Onyclip) nasze pedikiurzystki stosują od wielu lat.

Systemy BS (Spange i Quick) to uniwersalne klamry plastikowe, wzmocnione włóknem szklanym, o bardzo dużej sprężystości. Są produkowane w kilku rozmiarach, dzięki czemu można je dopasować do płytek różnej wielkości. Powinny być stosowane w ramach profilaktyki wrastania paznokci oraz w celu podtrzymania efektu korekcji. Należy je mocować głębiej w miejscu wrastania (na końcu płytki), tak by podczas wzrostu

paznokcia działały jak najefektywniej. Niestety, ze względu na dużą sprężystość i brak możliwości regulowania napięcia, nie sprawdzają się w przypadkach silnego zakrzywienia płytki. Zdarzają się przypadki odklejania, a nawet pęknięcia plastikowego paska. Próby regulacji sprężystości klamry BS, polegające na szlifowaniu powierzchni, mogą nadmiernie osłabić działanie korygujące lub zniszczyć materiał.

System **Onyclip** (indywidualna klamra metalowa) zaliczany jest do grupy tzw. „bezpiecznych klamer”. Niewątpliwie zalety to łatwość nakładania oraz niewygórowana cena materiału. W porównaniu z klamrami plastikowymi posiada zdecydowane działanie korekcyjne. Dzięki dwóm grubościom taśmy (0,10 mm i 0,15 mm) możliwe jest uzyskanie zróżnicowanej siły naciągu, zarówno na cienkiej, delikatnej płytce, jak też na grubej i silnie zakrzywionej. Istotną zaletą klejonej klamry metalowej jest możliwość nadania jej kształtu przed przyklejeniem do płytki. W tym celu należy blaszkę wygiąć i dopasować w taki sposób, by nie straciła siły naciągu, a jednocześnie napięcie nie było zbyt duże. W przypadku stanu zapalnego, umieszczona w odpowiedniej odległości od wysięku, będzie spełniać swoje funkcje korekcyjne. W przeciwieństwie do plastikowej, klamrę metalową można stosować wielokrotnie, co procentuje oszczędnością materiałową. Kleimy ją punktowo tylko

na brzegach, dzięki czemu powierzchnia płytki praktycznie nie ulega uszkodzeniu.

Klamry BS i Onyclip nie sprawiają problemów w użytkowaniu oraz nie ograniczają aktywności życiowej, ponieważ są cienkie i płaskie.

Nieprawidłowe jest zalewanie klejonych klamer żelam UV lub akrylem, ponieważ masy utwardzalne osłabiają działanie klamer, powodując utratę sprężystości materiału, jak również możliwości odkształcenia zawiązanej się płytki.

Opisane systemy korekcji wrastającej płytki paznokciowej posiadają wady i zalety, ale odpowiednio zastosowane są skuteczne. Zawsze należy pamiętać o konieczności dostosowania rodzaju klamry do indywidualnego przypadku, uwzględniając grubość płytki, stan otaczającej tkanki miękkiej, sposób i kąt wrastania oraz czas trwania problemu, jak również jego ewentualny nawrotowy charakter.

Maria Klamczyńska